

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 45:

Forespørgsel til udenrigsministeren [om den danske fange på Guantánamobasen].

Af Line Barfod (EL) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 26/2 2003).

Den fg. formand (Svend Auken):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (*Ophold*). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 49:

Forespørgsel til økonomi- og erhvervsministeren og miljøministeren [om drivhusgasser].

Af Eyvind Vesselbo (V) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 28/2 2003).

Den fg. formand (Svend Auken):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (*Ophold*). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 46:

Forespørgsel til økonomi- og erhvervsministeren [om de igangværende GATS-forhandlinger].

Af Keld Albrechtsen (EL) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 26/2 2003).

Den fg. formand (Svend Auken):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (*Ophold*). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Spørgsmål til ministrene.

Spørgetiden

Den fg. formand (Svend Auken):

Jeg skal gøre opmærksom på, at det som nr. 1 opførte spørgsmål, spm. nr. S 2349, der er stillet til statsministeren af hr. Jan Petersen, samt at det som nr. 8 opførte spørgsmål, spm. nr. S 2342, der er stillet til undervisningsministeren af hr. Carsten Hansen, efter ønske fra spørgerne udgår af dagsordenen i dag.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 47:

Forespørgsel til økonomi- og erhvervsministeren [om det almene byggeri].

Af Keld Albrechtsen (EL) og Pernille Rosenkrantz-Theil (EL).

(Forespørgslen anmeldt 27/2 2003).

Den fg. formand (Svend Auken):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (*Ophold*). Det er givet.

Spm. nr. S 2349

1) Til statsministeren af:

Jan Petersen (S):

»Vil statsministeren med udgangspunkt i beskæftigelsesministerens kommentar til Ritzau den 5. marts 2003 om, at Venstre ikke vil røre ved efterlønnen i denne valgperiode, redegøre for regeringens planer om at ændre efterlønsordningen efter et kommende valg samt for, hvordan disse planer stemmer overens med den aftale, Venstre og De Konservative indgik med den socialdemokratisk ledede regering i 1998 med henblik på at skabe både stabilitet og samfundsøkonomisk sammenhæng i efterlønsordningen?«

Skriftlig begrundelse

Der henvises til Ritzaus telegram af 5. marts 2003: »K går til angreb på efterlønnen.«

Som tidligere meddelt er dette spørgsmål udgået af dagsordenen i dag.

Spm. nr. S 2351

2) Til statsministeren af:

Villy Søvndal (SF):

»Hvad drager den danske regering af konklusioner med hensyn til en løsning af Irakrisen efter Blix' afrapportering i FN's Sikkerhedsråd den 7. marts 2003, og mener statsministeren, at USA har ret til at starte en krig mod Irak, selv om det sker uden Sikkerhedsrådets opbakning, og vil regeringen trække det danske styrkebidrag tilbage, hvis der ikke foreligger opbakning fra Sikkerhedsrådet?«

Villy Søvndal (SF):

Jeg blev meget glad, da jeg så statsministerens udmelding i går under overskriften: »Gemmeleg på være slut«, for jeg tænkte, at det da ville betyde, at nu indser statsministeren, at han er nødt til at svare på, hvad den danske situation er. Jeg har jo i månedsvis efterlyst et klart svar fra statsministeren på, hvad den danske position er i forhold til en krig, der bliver uden for FN, hvor statsministeren som et mantra har sagt, at vi var forankret i FN, og alle andre typer af svar ville han ikke forholde sig til.

Det står jo klart, at USA ikke får et flertal i FN's Sikkerhedsråd for en krig mod Irak, på samme måde som det står klart, at i hvert fald to af de faste medlemmer af Sikkerhedsrådet, nemlig Rusland og Frankrig, vil nedlægge veto. Derfor ser jeg meget frem til, at statsministeren nu endelig bekræfter, at det er helt utænkeligt, at den danske regering støtter op bag et USA-ledet angreb på Irak, der ikke har noget som helst mandat fra FN.

Kl. 13.05

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Hr. Villy Søvndal har mange spørgsmål indeholdt i sit spørgsmål, og nu vil jeg tage fat på ét af de spørgsmål, som hr. Villy Søvndal har stillet. Lad os starte med, hvad jeg mener om den rapport, som våbeninspektørerne afgav i Sikkerhedsrådet i fredags, og lad mig starte med at si-

ge, at det selvfølgelig er positivt, at våbeninspektørerne kunne pege på enkelte fremskridt som f.eks. den påbegyndte destruktion af farlige missiler.

Men jeg vil også godt understrege, at det ikke løser det internationale samfunds problem, nemlig at Saddam Hussein ikke lever op til Sikkerhedsrådets krav om afrustning, og at Irak kun samarbejder lidt, kun samarbejder under pres og kun samarbejder i sidste øjeblik.

Det, der står fast, er, at Iraks redegørelse over sine masseødelæggelsesvåben fra den 7. december sidste år er mangelfuld, og i fredags gentog våbeninspektørernes leder, Hans Blix, skuffelsen over denne mangelfulde redegørelse. Vi må holde fast i, at resolution 1441 kræver, at Saddam Hussein samarbejder øjeblikkeligt, aktivt og betingelsesløst med FN, og det har hidtil ikke været tilfældet. Regeringens position er nøjagtig den samme i dag, som den har været hele vejen igennem, nemlig at videre skridt i forhold til Irak skal være forankrede i FN, og derfor støtter vi de bestræbelser, der er på at få vedtaget en ny resolution i FN's Sikkerhedsråd.

Villy Søvndal (SF):

Tak for svaret.

Jeg synes ikke, man kan sige, at det var båret af større klarhed end de forudgående svar, men jeg vil trods alt kvittere for den, synes jeg, imødekommelse, der var fra statsministerens side, nemlig at Blix' afrapportering meldte om fremskridt.

Jeg tror også, at statsministeren kan huske, at det, der var hovedbudskabet fra Blix, var, at der var brug for mere tid – ikke år, ikke uger, men måneder – og det var lige præcis også positionen i et flertal af landene i Sikkerhedsrådet, at der skal mere tid til det. Det er den fransk-tyske position, den fransk-tysk-russiske position, det er Kinas position, det er positionen fra de fem lande, der betegnes som de usikre i den nuværende fase, at der er brug for mere tid.

Derfor igen et spørgsmål til statsministeren: Er det så ikke helt fornuftigt, at den danske regering, der normalt er tilhænger af internationale regler, også tilslutter sig den linje hos et flertal af landene i Sikkerhedsrådet, der siger: Vi har brug for mere tid, vi har brug for mere tid for at sikre, at det er afvæbning på fredelig vis, der er alternativet til den krig, der får ufatteligt store humane konsekvenser.

Der savner jeg sådan set, at statsministeren i klare vendinger tilsluttede sig det flertal i FN's

Sikkerhedsråd, der ligger på en linje, der hedder: Der er behov for mere tid, for Sikkerhedsrådets vurdering er, at våbeninspektørernes arbejde skrider frem, at de afslører, at de ødelægger våben, der ellers kunne bruges i en krig. Derfor ville det være helt uforståeligt, hvis et enkelt land brød de internationale spilleregler ved at kortslutte den her proces ved at indlede en krig.

Derfor synes jeg, at statsministeren i dag meget klart skal give udtryk for, at en sådan kortslutning af det her fra USA's side vil blive mødt af meget markante danske protester.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Der, der først og fremmest er brug for, er, at der bliver sat en klar tidsfrist for Saddam Hussein til nu endelig at leve op til de krav, det internationale samfund har stillet gennem FN. Det er derfor, vi støtter bestræbelserne på at få vedtaget en ny resolution med en klar tidsfrist.

Hvor lang den tid så skal være, jamen det synes vi, at Sikkerhedsrådet er bedst til at vurdere. Der ligger den danske regering fuldstændig på den fælles linje, som blev besluttet af stats- og regeringscheferne i enighed i EU den 17. februar på det ekstraordinære topmøde i Bruxelles, hvor vi netop sagde, at det bør være en beslutning, der ligger i FN's Sikkerhedsråd, hvor meget tid våbeninspektørerne har brug for, og hvilke ressourcer våbeninspektørerne har brug for.

Men jeg synes under alle omstændigheder, at der er behov for en klar tidsfrist, således at vi kan få en afklaring på den her situation. Det synes jeg ville være bedst for alle parter, og så er det Sikkerhedsrådet, der må afgøre, hvornår den tidsfrist skal være.

Villy Søvndal (SF):

Tak igen for svaret, og jeg er for så vidt meget enig i statsministerens konklusion, nemlig at det er Sikkerhedsrådet, der er bedst til at vurdere, hvor lang tid man har brug for, fair nok.

Kl. 13.10

Når det, hvad alt tegner til, allerede i løbet af den her uge ender med, at et flertal i Sikkerhedsrådet vil sige, at der er brug for mere tid, så er situationen jo også meget klar, hvis statsministeren står ved det, han lige har sagt, nemlig at så er der brug for den yderligere tid, som et flertal i Sikkerhedsrådet beder om. Og hvis nogen kortslutter den proces ved at sige, at der ikke er brug for mere tid, f.eks. den amerikanske regering ved at starte en krig, så er det i lodret modstrid med det, statsministeren lige har udtalt, nemlig

at det er Sikkerhedsrådet, der har fortolkningsretten til, hvornår der er brug for mere tid, og ikke enkelte medlemmer af Sikkerhedsrådet.

Kofi Annan, FN's generalsekretær, sagde det jo meget skarpt i går. Jeg citerer fra Ritzau: »Hvis USA vælger at gå uden om FN's Sikkerhedsråd, vil det være i strid ...« – vil det være i strid – »... med FN's charter.« Det sagde Kofi Annan i går ifølge Ritzau.

Jeg vil spørge: Deler statsministeren den vurdering, og var det her et udtryk for, at man slet ikke kan forestille sig Danmark støtte op bag et land, der går enegang i den her situation?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

For det første vil jeg sige, at jeg tror slet ikke, situationen er så enkel, som hr. Villy Søvndal beskriver det, når det gælder den kommende afstemning i FN's Sikkerhedsråd, og jeg vil i hvert fald ikke begive mig ind i gisninger om udfaldet af den afstemning, der skal finde sted. Det er det første, jeg gerne vil sige.

Det andet er, at jeg heller ikke går ind på den leg med spekulative forestillinger om, hvorledes man skal forholde sig til tænkte situationer, som hr. Villy Søvndal kunne finde på at stille op. Foreløbig foregår der altså bestræbelser i FN's Sikkerhedsråd på at få vedtaget en ny resolution. Da det hele tiden har været regeringens opfattelse, at videre skridt skal være forankret i FN's Sikkerhedsråd, støtter vi naturligvis også bestræbelserne på at få vedtaget en sådan resolution.

Villy Søvndal (SF):

Det er nu underligt, at statsministeren så forhærdet nægter at forholde sig til den virkelighed, der præger debatten i den øvrige del af verden i medier, i diskussioner, i FN's Sikkerhedsråd osv., hvor stort set alle landes nationale parlamenter, bortset fra det danske, der helt uden undtagelse lægger sig fuldstændig fladt for USA, diskuterer, hvad der er bedst for dem.

Den danske regerings mantra er, at det, der er godt for USA, er under alle omstændigheder også det, der er bedst for Danmark, og derfor nægter statsministeren konsekvent at forholde sig til det.

Det synes jeg er dumt alene af den grund, at USA jo har sagt, at inden udgangen af denne uge vil de have en afstemning i Sikkerhedsrådet. Dermed kommer den situation, hvor USA står alene i forhold til et flertal i Sikkerhedsrådet allerede i løbet af denne uge, og på det tidspunkt

vil statsministeren jo ikke længere kunne gemme sig bag sit mantra. Var det så ikke klogt, hvis man vil føre aktivistisk udenrigspolitik, at sige noget, inden en situation faktisk er en situation, man ikke længere er i stand til at påvirke?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg kan kun sige til hr. Villy Søvndal, at udfaldet af den afstemning, der måtte finde sted i FN's Sikkerhedsråd, er der ingen af os, der kender, og jeg giver mig altså ikke ind i spekulative forestillinger på baggrund af et afstemningsresultat, vi ikke kender.

Vi forholder os til afstemningsresultatet, når vi har set det.

Peter Skaarup (DF):

Jeg vil spørge statsministeren, om statsministeren egentlig ikke er enig i, at det er oplevelsen af en meget uskøn affære, man kan få af det, der foregår i øjeblikket i FN's Sikkerhedsråd. Der er en række lande med, Angola f.eks., Syrien, andre lande, som der i øjeblikket bejles til både af USA, men også af Frankrig og andre lande i forsoget på at få de lande med på en eller anden linje, som man ønsker sig fra nogle af de store lande i FN's Sikkerhedsråd.

Men er statsministeren ikke enig i, at det er en meget uskøn affære, hvis det er et spørgsmål om, hvor mange dollar eller hvor mange franc eller hvor mange løfter, man i øvrigt kan give om forskellige ting og sager til sådanne lande? Er det i hele taget rimeligt, at det militære pres, det pres diplomatisk, som har ligget på Saddam Hussein igennem 12 år, hvor han ikke overholdt nogen af de resolutioner, han skulle overholde, i sidste ende gøres op i, om man kan give lidt flere dollar eller lidt flere franc til nogle lande, som i hvert fald ikke er at sammenligne med Danmark og andre lande, der har en demokratisk indgang til de ting, som man skal tage stilling til her? Er det ikke en meget uskøn affære, som man godt kunne have været foruden?

Den fg. formand (Svend Auken):

Så er det hr. Villy Søvndal, og derefter er det statsministeren.

Villy Søvndal (SF):

Jeg savnede et svar, hvor statsministeren forholdt sig til Kofi Annans udtalelse, refereret på Ritzau i går. Jeg citerer lige endnu en gang Kofi Annan, der siger: »Hvis USA vælger at gå uden

om FN's Sikkerhedsråd, vil det være i strid med FN's charter.«

Deler statsministeren Kofi Annans opfattelse, netop fordi statsministeren jo hele tiden har lagt vægt på, at det skulle være forankret i FN? Mener statsministeren så, at FN's generalsekretær har ret i sin vurdering? Det er det ene.

Kl. 13.15

Det andet er, at jeg forstår ikke, at statsministeren pludselig bliver uklar i mælet. Når han tidligere har sagt, at det er Sikkerhedsrådet, der er bedst til at vurdere tidsfrister, må det vel også logisk betyde, at hvis et flertal i Sikkerhedsrådet siger, at der er brug for mere tid, og et enkelt land kortslutter det, er det ikke alene i modstrid med FN's charter, men så er det også at gå uden om Sikkerhedsrådet. Så hvis det, statsministeren har sagt i dag, skal give mening, må Danmark da sige fra, medmindre man forveksler en forankring i FN med en forankring i Det Hvide Hus.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Først vil jeg sige til hr. Peter Skaarup, at jeg kunne bestemt have ønsket mig et væsentlig anderledes forløb end det, vi har set.

Det, jeg synes er det dybt beklagelige i situationen, er, at den diskussion, der er opstået, kun gavner én person, nemlig despoten Saddam Hussein, som er den eneste, der vinder ved, at det internationale samfund ikke kan stå sammen. Han vil blive ved med at trække det internationale samfund rundt ved næsen, fordi landene ikke kan finde ud af at stå sammen om at lægge et maksimum af pres på Irak. Det synes jeg er dybt beklageligt, det skal jeg ikke lægge skjul på.

Det er en svaghed for FN, det har givet problemer i NATO, og det kan give problemer for EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Der er store skadevirkninger af det forløb, vi har set, så jeg deler hr. Peter Skaarups opfattelse af, at vi godt kunne have ønsket et væsentlig anderledes forløb. Men det er jo nu engang demokratiets vilkår, at sådan som reglerne er, er afstemningsprocedurerne også sådan, som de nu er i FN's Sikkerhedsråd. Det er jo lovligt at have forskellige opfattelser, men der er kun én, der profiterer af den internationale uenighed. Det er Saddam Hussein, og det synes jeg er det beklagelige i hele forløbet.

Så vil jeg sige til hr. Villy Søvndal, at det er altså rent faktisk sådan, at det er USA, som ihærdigt forfølger FN-sporet ved sammen med Stor-

britannien og Spanien at søge at få vedtaget en FN-resolution. Hvad mere vil hr. Villy Søvnald, som gang på gang har efterlyst FN-sporet? Det er dét, USA holder fast i, og der er ingen grund til at gå ind i spekulationer om, hvordan situationen vil være, hvis det nu ikke lykkes. Jeg håber, det lykkes at få truffet en beslutning i FN's Sikkerhedsråd.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2214

3) Til justitsministeren af:

Søren Krarup (DF):

»Hvad kan ministeren oplyse om den danske fange på Guantánamobasen, hans familiemæssige baggrund, hans danske statsborgerskab og hans rekruttering til islams hellige krig?«

Søren Krarup (DF):

Der har i de seneste uger været vist stor interesse for den danske statsborger, der er fanget som illegal kombattant på Guantánamobasen efter at have deltaget i Al-Qaedas hellige krig i Afghanistan, og jeg vil gerne spørge ministeren om tre ting.

For det første: Hvordan kan han have beholdt sit danske pas, når han har boet 12 år i Algeriet som mindreårig? Som bekendt udløber pas for børn efter 5 år, og hvem har fornyet det pas for ham og på hvilken baggrund?

For det andet: Det fremgår af avisernes omtale af sagen, at han er blevet rekrutteret til hellig krig i Tjetjenien og Afghanistan i den islamiske moské i Brabrand. Jeg spørger: Er det tilladt at rekruttere til fremmed krigstjeneste i Danmark? Og er det i øvrigt ikke et brud på grundlovens § 67 om religionsfrihed, hvor det hedder, at intet må læres, som strider mod den offentlige orden? Og må man ikke i denne sag anlægge samme målestok over for denne person som i sin tid over for Frikorps Danmark?

For det tredje: Det hævdes, at han falder ind under Genèvekonventionen som en slags krigsfange og derfor skal løslades, når krigen er forbi. Men jeg spørger: Kan en hellig krig som Al-Qaedas mod Vesten nogen sinde blive afsluttet, og må man ikke konstatere, at islams hele problemstilling og adfærd ændrer Genèvekonventionerne fundamentalt?

Justitsministeren (Lene Espersen):

Som jeg kan se det, er det spørgsmål, der er stillet til mig af hr. Søren Krarup: »Hvad kan ministeren oplyse om den danske fange på Guantánamobasen, hans familiemæssige baggrund, hans danske statsborgerskab og hans rekruttering til islams hellige krig?«

Spørgsmålet kan egentlig besvares ganske kort. Jeg vil gerne starte med at bekræfte, at der er tale om en dansk statsborger, men i den foreliggende sammenhæng kan jeg selvsagt ikke udtale mig nærmere om de øvrige forhold. Det er en sag, som Folketinget i anden sammenhæng er orienteret om, herunder i Udvalget vedrørende Efterretningstjenesterne.

Jeg er bekendt med den omtale, der har været af sagen, bl.a. i Politiken og i Ekstra Bladet. Det ændrer imidlertid ikke ved, at der ikke er yderligere at tilføje fra mig til besvarelsen af de stillede spørgsmål, da der efter min opfattelse er tale om personfølsomme oplysninger.

Kl. 13.20

Med andre ord: Det kan bekræftes, at der er tale om en dansk statsborger, men jeg indlader mig altså ikke i diskussioner om, hvad der har stået i aviser og andre steder. Jeg mener, vi har et rigtigt forum for det et andet sted her i Folketinget.

Søren Krarup (DF):

Jeg vil først takke for svaret, og så vil jeg sige, at jeg naturligvis har forståelse for justitsministerens dilemma: at det er personfølsomme spørgsmål. Problemet er jo kun, at denne person pustes op i offentligheden som en helt, og det vil sige, at de sandheder, som måske kunne bidrage til at rettlede offentligheden, får vi ikke.

Men så vil jeg i stedet spørge om det helt principielle: Giver ministeren mig ikke ret i, at Genèvekonventionerne er indgået i forbindelse med det, vi kunne kalde en regelret eller formaliseret krigsførelse, og at når vi har at gøre med forhold som Al-Qaeda, der jo er en hellig krig mod Vesten, som Danmark er en del af, er den regelrette krigsførelse udelukket? Det vil sige, at alle henvisninger til, at denne danske statsborger, der har boet 12 år i Algeriet, falder ind under Genèvekonventionerne, i realiteten er tom snak, fordi Genèvekonventionerne faktisk falder under bordet i den sammenhæng.

Justitsministeren (Lene Espersen):

For så vidt angår spørgsmålet om konventioner eller ikke konventioner og de forskellige beteg-

nelser, som forskellige har tillagt de personer, som amerikanerne holder tilbage på Guantánamobasen, må jeg først og fremmest henvise til udenrigsministeren.

Der har faktisk været et par samråd i Retsudvalget, og jeg er også bekendt med, at udenrigsministeren offentligt har udtalt, at man i en større sammenhæng er ved at tage en diskussion om, hvad man egentlig kan kalde den type personer, som er på Guantánamobasen, og hvilke konventioner de vil være beskyttet af. Jeg kan i hvert fald sige så meget, at jeg tror, det er noget, som udenrigsministeren er ekstremt optaget af, og jeg er i hvert fald blevet orienteret om, at der er blevet afholdt konferencer alene med det formål at diskutere dette spørgsmål i internationalt regi.

Men det er altså ikke inden for mit ministerområde. Det er udenrigsministeren, der står for det rent konventionsmæssige, og hvis der skal være spørgsmål om det folkeretlige, må jeg derfor bede hr. Søren Krarup om at stille spørgsmålene til den rette minister.

Det står fast, at visse af medierne har ønsket at lave en offentlig debat om dette her, men det er jo til enhver tid op til de medier og deres redaktionelle etik at vælge, hvad de vil bringe. Men jeg fastholder altså, at de oplysninger, jeg kan give Folketinget her i spørgetiden, er at bekræfte, at der er en dansk statsborger på Guantánamo, men at jeg ikke indlader mig i diskussion af personfølsomme oplysninger.

Søren Krarup (DF):

Jeg vil på ny takke ministeren for svaret, og jeg må jo bekende, at det egentlig var et spørgsmål, der var stillet til udenrigsministeren. Men han sidder på Grønland, og derfor var det altså den stakkels justitsminister, der fik opgaven. Men det er jo ikke irrelevant, for det er jo et spørgsmål, der i allerhøjeste grad også hører under justitsministeren.

Forholdet er jo, at denne person, som jeg vil tillade mig at kalde terrorist, al den stund han har deltaget i Al-Qaedas terroristiske handlinger, er med i noget, der også er rettet som en trussel imod Danmark. Som bekendt er Al-Qaeda også vendt imod de frie lande overalt, dvs. også imod Danmark, og så sent som i søndags så vi i Jyllands-Posten en herboende muslim true Danmark med decideret terror, hvis Danmark støttede USA.

Jeg vil derfor spørge justitsministeren, om ikke hele forholdet, også omkring denne Guan-

tánamobase, har givet justitsministeren anledning til at holde virkelig omhyggeligt øje med de herboende muslimers mulige forbindelse til terrorisme og til det, som denne mand på Guantánamobasen har haft forbindelse til.

Peter Skaarup (DF):

Jeg vil spørge justitsministeren, om ministeren ikke er enig i, at den fokus, der har været i den danske debat på specielt denne fange ude på Guantánamobasen, har været meget skæv. Man har koncentreret sig om, at det er vel nok synd for den danske statsborger, der nu helt uretmæssigt har været holdt tilbage på Guantánamobasen, men fokus har ikke været på, hvordan det kan være, at den person lige pludselig befinder sig i Afghanistan på fjendtlig side, dvs. imod bl.a. de danske soldater, der har været i aktiv handling i Afghanistan i kampen mod terror.

Kl. 13.25

Det kan virke meget underligt, at det er dét, fokus har været rettet imod, i stedet for at sætte fokus på det reelle problem, nemlig: Hvordan kan det være, der lige pludselig befinder sig en dansk statsborger på fjendtlig side i Afghanistan? Det må man sige er hovedspørgsmålet i denne sag, og jeg vil spørge justitsministeren, om ministeren ikke er enig i, at det både fra amerikansk og også fra danske regeringsrepræsentanters side har været nævnt, at hvis den pågældende danske statsborger viser samarbejdsvilje, vil det være meget hurtigt at få afklaret den problematik, der er omkring ham.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg ønsker ikke at indgå i nogen debat om, hvad der står i aviser, og hvad der ikke står i aviser; det har jeg allerede sagt gentagne gange. Jeg mener, der er tale om personfølsomme oplysninger, og der er i Folketinget konstrueret et særligt udvalg, hvor den type diskussioner passende kan foregå, så jeg har simpelt hen ikke nogen mulighed for at komme nærmere ind på de konkrete forhold.

Så må jeg ellers henvise til, at for så vidt angår de mere principielle aspekter om, hvad konventionerne dækker, og hvad det er for en virkelighed, vi står over for, er det udenrigsministerens område, og det er et område, som jeg ved optager udenrigsministeren ganske betragteligt.

Søren Krarup (DF):

Jeg takker endnu en gang, og så vil jeg sige: Jeg har som sagt stor sympati for justitsministerens

forlegenhed, men jeg synes næsten også, man kan være for tilbageholdende. Det er jo faktisk også principielt juridiske spørgsmål.

For det første: Er det tilladt at rekruttere til fremmed krigstjeneste? Det er jo det, der er sket via den moské i Brabrand, der har rekrutteret denne person. Er der ikke noget at sige om selve moskeens status som rekrutteringsfaktor? Og er der ikke også basis for at gøre opmærksom på, at i realiteten er denne mand stillet fuldstændig, som Frikorps Danmark var i 1945, hvor man også havde rekrutteret til fremmed krigstjeneste?

Jeg synes, det er væsentligt at spørge, om det er muligt at foretage noget, der faktisk forekommer at være i strid med dansk ret. Er justitsministeren ikke enig med mig i, at det er ikke tilladt at hverve til fremmed krigstjeneste i Danmark?

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil hverken be- eller afkræfte oplysninger fra medierne; det har jeg allerede sagt gentagne gange. Jeg har bekræftet, at der er tale om en dansk statsborger, men jeg vil ikke indgå i nogen som helst form for diskussion af, hvad der har stået i medierne, og hvad der er kommet frem af påstande dér.

Peter Skaarup (DF):

Jeg er klar over, at ministeren har lidt svært ved at sige noget om personfølsomme ting. Men kan ministeren ikke bekræfte, at hvis det er sådan, som amerikanerne siger – at vedkommende har været fjende af den kamp mod terror, der har fundet sted, og at det er årsagen til, at vedkommende stadig er på Guantánamobasen – har vedkommende i virkeligheden kæmpet mod danske soldater, i og med at også danske soldater har været sendt ud i kampen mod terror sammen med amerikanske soldater? Er der ikke tale om, at man er nødt til at melde ud, at der virkelig er alvorlige problemer i, at man kæmper mod danske soldater? At danske soldater får modstandere, som er danske statsborgere, kan vel ikke accepteres?

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg beklager over for hr. Peter Skaarup, men det er ikke muligt for mig at komme ind på de nærmere konkrete forhold, og jeg har allerede redegjort for, hvad det skyldes, så jeg har altså ikke mulighed for at give en besvarelse af det spørgsmål.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2296

4) Til trafikministeren af:

Lissa Mathiasen (S):

»Er det forhold, at en udbygning af den syd- og sønderjyske jernbane med dobbeltspor mellem Vamdrup og Vojens slet ikke er omtalt i regeringens investeringsplan for de kommende 10 år, et udtryk for en simpel forglemmelse, eller er det et udtryk for, at regeringen ikke mener, at der er behov for en sådan udbygning de næste 10-15 år?«

Skriftlig begrundelse

Spørgsmålet skal ses i relation til de planer, der var allerede i 90'erne om udbygning af dobbeltspor og støjafskærmning omkring Vamdrup.

Den fg. formand (Svend Auken):

Det næste spørgsmål er stillet til trafikministeren, og det er stillet af fru Lissa Mathiasen. Men nu mangler vi trafikministeren.

Det er for afviklingen af Folketingets arbejde ikke tilfredsstillende, at ministrene ikke er til stede, når medlemmerne har spørgsmål til dem i salen, må jeg sige til trafikministeren, som jeg i øvrigt sætter stor pris på. For afviklingen af mødernes skyld er det nødvendigt, at man selv er opmærksom på, når man er på.

Kl. 13.30

Lissa Mathiasen (S):

Når jeg stiller det spørgsmål her, så er det, fordi det både er med stor undren, men ikke mindst med stor bekymring, at jeg har kunnet konstatere i regeringens investeringsplan, som rækker for den næste halve snes år, at man rent faktisk ikke har afsat midler til at få etableret det, som længe har ligget i pipelinen: dobbeltsporet mellem Vamdrup og Vojens.

Det, jeg godt vil vide, er: Er det udtryk for en forglemmelse, eller er det et udtryk for, at regeringen rent faktisk ikke vil opfylde det ønske og det behov, der er i det lokalområde?

Trafikministeren (Flemming Hansen):

Først skal jeg til Folketingets formand beklage, at jeg ikke var til stede. Jeg var der et halvt minut før, men åbenbart er det gået meget stærkt

med spørgsmål 3. Jeg beklager det. Det er min fejl og alene min.

Svaret til fru Lissa Mathiasen er, at regeringen bestemt ikke har glemt dobbeltsporet til Sønderjylland. Jeg er opmærksom på, at enkeltsporet mellem Vamdrup og Vojens er en af de vigtigste flaskehalse på det danske banenet. Det skyldes først og fremmest, at der på banen er en omfattende banegodstrafik til og fra Tyskland. Trafikken på banen omfatter således dansk import og eksport samt svensk gods i transit gennem Danmark.

Det er også lykkedes at opnå en dansk-tysk forståelse for en koordineret udbygning af banekapaciteten mellem København og Hamburg. Parterne er enige om, at dobbeltsporet i Sønderjylland sammen med en udbygning af banekapaciteten ved Hamburg har stor betydning, hvis ruten over Padborg fremover er den eneste landfaste forbindelse til og fra det tyske banenet.

Den særlige problemstilling ved projektet er, at transittrafikken med en fast forbindelse over Femer Bælt i nogen grad vil falde bort i Sønderjylland. Herved reduceres behovet for dobbeltsporet. Det er derfor ikke hensigtsmæssigt at træffe beslutninger om gennemførelse af projektet lige nu.

Det er omvendt klart, at en vedvarende usikkerhed omkring Femer Bælt-forbindelsen ikke i al fremtid må stille sig i vejen for at udbygge banestrækningen, som fru Lissa Mathiasen omtaler her. Udbygningen i Sønderjylland mellem Vamdrup og Vojens er derfor medtaget i investeringsplanen. Det gør jeg opmærksom på.

Her taler vi om et projekt, der må forventes gennemført som alternativ til udbygningen af banestrækningen til og fra Femer Bælt. Hvis det ikke inden for meget få år – hvad jeg dog håber – lykkes at opnå aftale om at bygge en fast forbindelse over Femer Bælt, må dobbeltsporet i Sønderjylland forventes at få en meget, meget høj prioritet i investeringsprogrammet.

Lissa Mathiasen (S):

Jeg vil da godt takke ministeren for svaret, men samtidig udtrykke min største bekymring, for det, jeg her får bekræftet, er, at ministeren siger, at man rent faktisk har ladet dobbeltsporet, som det hele tiden har været meningen skulle etableres, vige for et prestigeprojekt: Femernprojektet.

Det vil altså sige, at man har valgt at sige til lokalbefolkningen i Vamdrup-Vojens-området, som er et udviklingsområde, og til erhvervsliv-

et, at her har regeringen valgt at glemme, hvad der egentlig var hensigten. Man har valgt at glemme dem, sådan at de altså ikke skal forventes en udbygning af den kollektive trafik i de kommende år. Og hvis vi kigger, så bliver det jo ikke i de første mange år med det svar, jeg får her.

Jeg undrer mig lidt, og jeg vil også spørge: Er man virkelig ikke fra regeringens side her optaget af, at man kunne fremme et udviklingsområde netop ved at tilgodese den kollektive trafik, og er det rimeligt, at det her – et område som Vamdrup, som er i så stærk udvikling – rent faktisk skal opleve, at Femernprojektet, et prestigeprojekt, kommer til at tilsidesætte en del af vort syd- og sønderjyske område?

Trafikministeren (Flemming Hansen):

Først og fremmest må jeg sige, at jeg ikke bryder mig om udtrykket, at Femern skulle være et prestigeprojekt, for det er der på ingen måde tale om.

Det vil være et af de mest fornuftige projekter, der kan gennemføres, men hver gang der skal bygges en bro herhjemme, så hører vi jo ofte det udtryk, at det er et prestigeprojekt. Det var Storbælt jo også, til trods for at der nu er tre gange så mange, der kører over, som der sejlede over for nogle få år siden.

Så der er ikke tale om, at Femern er et prestigeprojekt på nogen måde. Der er heller ikke tale om, at regeringen har glemt noget, og det forsøgte jeg også at sige til fru Lissa Mathiasen i min tale.

Jeg er helt opmærksom på, at det er et vigtigt område, vi taler om, det er et udviklingsområde. Jeg bor ganske tæt på det, jeg kender det temmelig godt og vil blot igen svare, at vi er nødt til lige at vente. Vi kan ikke investere, hvis ikke behovet er ganske betydeligt, for der er virkelig mange, der ønsker, at vores investeringer skal bruges mest fornuftigt. Det ved jeg at fru Lissa Mathiasen også gør.

Kl. 13.35

Vi har sagt, at hvis Femern ikke bliver til noget, så er det her et af vores højest prioriterede projekter, men det er altså nødt til at ses i sammenhæng med, hvad vi foretager os i øvrigt, når vi nu endelig skal til at udmønte investeringsplanen i egentlig lovgivning. Og der håber jeg da, at fru Lissa Mathiasen vil være med, så vi kan få nogle gode og fornuftige løsninger.

Jacob Buksti (S):

Nu er det jo sådan, at projektet omkring den sønderjyske jernbane også var noget, som optog den tidligere regering meget. Og da oplevede vi jo, at førende trafikpolitikere med rod i det sønderjyske tilhørende Det Konservative Folkeparti var ret stærke fortalere for en sådan udbygning, hvor der ikke var en afventning af en eventuel Femernforbindelse.

Derfor vil jeg gerne spørge, dels om den nuværende minister har været udsat for det samme pres, dels om det er sådan, at den udskydelse, vi nu kan se, der er sket omkring Femernforbindelsen med den snak, ministeren har haft i går med sine tyske kolleger, hvor det jo er skudt ud i fremtiden, betyder, at en seriøs overvejelse om udbygning af de sønderjyske jernbaner først vil komme på tale tidligst i 2006.

Lissa Mathiasen (S):

Jeg tror, at lokalbefolkningen i det syd- og sønderjyske oplever et Femernprojekt som værende et prestigeprojekt set i forhold til et ønske om at kunne fastholde og også gerne udvide et vækstområde netop i et område, som måske ikke altid har haft det for nemt. Set med deres øjne er det meget svært at forstå, at man nu skal se dobbeltsporet her på sit område udskudt på ubestemt tid, eller kan ministeren sige noget om: Hvornår er seneste deadline for, at man kan få et svar fra Vamdrups side på, hvornår dobbeltsporet kommer?

Trafikministeren (Flemming Hansen):

For at kunne svare fru Lissa Mathiasen er jeg nødt til først at svare hr. Jacob Buksti. De spørgsmål har et vist sammenfald. Når hr. Jacob Buksti siger, at han forstår, at Femernprojektet er skudt langt ud i fremtiden, må jeg sige, at så må hr. Jacob Buksti læse den fælles pressemeddelelse, som den tyske minister Stolpe og jeg udsendte i går, hvor vi tværtimod gav udtryk for den opfattelse, at det er tættere på, end det nogen sinde har været, for der var sket fremskridt i vores forhandlinger. Så at forsøge at lægge det ud som et ønske om, at vi vil udskyde det, er ikke korrekt. Det er der ikke tale om. Femernprojektet kører fuldstændig efter planen, og det bliver, tror jeg, et meget, meget stort og meget spændende projekt.

Fru Lissa Mathiasen føler sig skuffet over det område, vi taler om her. Det lykkelige ved den investeringsplan, som regeringen har lagt frem, er, at vi forsøger at spørge: Hvordan ser verden

ud om 10 år? Hvad er det, regeringen vil? Det var en god idé, hvis alle regeringer, også forhenværende, havde gjort det.

Men det giver samtidig det problem, at hvis man ikke lige står nævnt i hæftet, som jeg har udsendt, så føler man, at man er forbigået. Det behøver man ikke være, for regeringen er – jeg sagde det også før – som bekendt ingen flertalsregering. Vi lægger op til forhandlinger om de oplæg, vi har lavet. Og jeg er sikker på, at fru Lissa Mathiasen og hr. Jacob Buksti vil vide, at de forhandlinger skal man selvfølgelig tage del i, hvis man vil have noget ud af det. Det er jeg da også overbevist om at Socialdemokratiet vil. Og så kan vi jo se til den tid, hvor høj prioritering det her projekt nu har for fru Lissa Mathiasen.

Lissa Mathiasen (S):

Jeg tror stadig væk, at en lokal befolkning i det syd- og sønderjyske, som må konstatere, at der ikke er sat penge af, at de ikke er prioriteret med i regeringsinvesteringsplanen, ja, de føler sig forbigået.

Ministeren siger selv her i svaret, at Femernforbindelsen er et stort, spændende projekt, hvis det lykkes. I den forbindelse vil jeg så godt spørge: Hvor lang tid er det ministerens forventning, der går, før en afklaring, hvor lang tid er det ministerens vurdering, der går efterfølgende, før en sådan Femernforbindelse er etableret? For jeg hører i det svar – og der vil jeg gerne høre, om jeg har forstået det rigtigt – at først når man har en afklaring, først når Femernforbindelsen er etableret, kan man se, om der måtte blive behov for en udbygning af dobbeltsporet Vamdrup-Vojens. Er det korrekt forstået?

Kl. 13.40

Jacob Buksti (S):

Jeg har fuld forståelse for ministerens optimisme i sagen, men når jeg skal forsøge at forholde mig til det, så kan jeg jo konstatere, at den ene regeringspartners trafikpolitiske ordfører i Forbundsdagen, Albert Schmidt, udtaler, at han er dybt bekymret for det her og bare betragter arbejdsgruppen som en syltekrukke. Og når det samtidig er sådan, at i den investeringsplan, som den tyske regering arbejder med, til 670 mia. kr., er der ikke nogen form for finansiering, der vedrører det her, så er spørgsmålet bare: Hvor er den tyske interesse henne?

Og det næste spørgsmål er: Jamen hvis det så er sådan, at vi kommer i en situation, hvor man ikke kan komme igennem med en Femernløs-

ning, har ministeren så nogen garanti for, at tyskerne så vil fortsætte de investeringer i den nødvendige baneudvidelse nord for Hamburg? For hvis det ikke sker, så kan man sådan set bygge lige så mange jernbaner i Sønderjylland, man vil; man kan bare ikke komme til Hamburg.

Trafikministeren (Flemming Hansen):

Det må være naturligt at starte med at svare på, hvad tidsplanen for Femernforbindelsen er. Jeg er nu sikker på, at vi nok skal komme til at diskutere det nogle gange i Folketinget.

Det, jeg aftalte med min tyske kollega i går, var, at nu laver vi nogle grundige undersøgelser i vores arbejdsgrupper af finansiering, af økonomi, af jura og organisation osv. Og resultatet af disse undersøgelser skal nedfældes i delrapporter, der skal afleveres i september måned, og i en færdig rapport, der skal ligge klar inden nytår. Dernæst er man klar til, at der på regeringsniveau skal besluttes i Tyskland og i Danmark, om der skal gennemføres en Femernforbindelse.

Så mit svar til fru Lissa Mathiasen er: Tidsplanen for Femernforbindelsen vil formentlig være, at en dansk og en tysk regering – og dernæst selvfølgelig Folketinget – skal træffe en beslutning i løbet af 2004 eller foråret 2005. Det er så det svar.

Dermed har jeg også til fru Lissa Mathiasen sagt, at det jo ikke er, når Femernforbindelsen eventuelt er færdig, men det er, når den er besluttet, at vi ved, hvor langt vi kommer med det spor, som fru Lissa Mathiasen spørger om her.

Med hensyn til hr. Jacob Buksti om, hvad folk mener og ikke mener: Ja, jeg kan jo kun referere det møde, jeg har været til med min kollega, som hr. Jacob Buksti jo også ved man kan. Jeg kan dog sige, at trafikministeren for Slesvig-Holsten også deltog i en stor del af mødet. Og han fortalte mig, at der i den slesvig-holstenske landdag havde været en stor debat om Femernprojektet, som man havde bakket fuldstændigt og ensidigt op omkring. Så der er altså i Tyskland en kraftig bevægelse i den retning, som jeg personlig også tror er rigtig.

Lissa Mathiasen (S):

Jeg forstår egentlig ikke rigtig det sidste svar, ministeren gav her. Det svar, jeg syntes, jeg hørte her, var, at man godt kunne tage stilling til et dobbeltspor, længe før en Femernforbindelse var etableret, blot beslutningen var taget.

Sådan som jeg læser det, der står i regeringens investeringsplan, så er det jo netop, at der,

såfremt de to lande ikke beslutter at etablere en fast forbindelse over Femern, vil blive behov for at udvide kapaciteten og ikke mindst behov for at få fjernet flaskehalsen mellem Vamdrup og Vojens.

Og sådan som jeg må læse det, der står netop her i investeringsplanen, så siger man klart, at hvis Femernforbindelsen kommer, vurderer man, at der ikke er behov for at lave et dobbeltspor mellem Vamdrup og Vojens. Nu hører jeg ministeren sige, at bare der bliver taget en beslutning om en Femernforbindelse, så kan vi også straks tage en beslutning om behovene i forhold til det syd- og sønderjyske.

De harmonerer ikke, de to svar. Må jeg ikke godt få at vide, hvad det er for et af svarene, ministeren rent faktisk reelt mener?

Trafikministeren (Flemming Hansen):

Det, der står i investeringsplanen, er det rigtige. Og jeg mener også, det var det samme, jeg sagde, men jeg kan have udtrykt mig klodset. Det medgiver jeg gerne. Jeg sagde: Det, der er afgørende, er jo Femernbeslutningen. Hvis Femernbeslutningen bliver truffet, så går der ca. 10 år, til den er gennemført. Hvis man beslutter, at der ikke skal bygges nogen Femernforbindelse, så gør man det formentlig allerede i år 2004, og så kan man hurtigt gå i gang med bygningen af den jernbanestrækning, som jeg er enig med fru Lissa Mathiasen om der i så fald vil være ekstraordinært stort behov for. Og det fremgår af vores investeringsplan.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2357

5) Til økonomi- og erhvervsministeren af:

Thomas Adelskov (S):

»Mener ministeren, at de oplysninger, der er fremkommet i Jyllands-Posten den 7. marts omkring udbuddet af Plejehjemmet Lillevang i Farum Kommune, harmonerer med reglerne om offentligt udbud?«

Skriftlig begrundelse

Spørgeren mener, at finansminister Thor Pedersens engagement i Jydsk Rengøring ved flere lejligheder er inddraget i partifællen Peter Brixtoftes lyssky aktiviteter i Farum, senest med Jyl-

lands-Postens afsløring af, at Thor Pedersens daværende medarbejder deltog i ansættelsessamtaler af nyt personale forud for udbud og licitation af de selv samme opgaver – en licitation, som blev vundet af Thor Pedersens firma Jydsk Rengøring. Spørgeren ønsker på den baggrund at få ministerens vurdering af det lovmedholdelige i dette specielle engagement og af, om Farum Kommune i udbuddet dermed har overtrådt reglerne for offentligt udbud.

Thomas Adelskov (S):

Nu er der på ny sat spørgsmålstegn ved Jydsk Rengøring, Farum Kommune og udliseringen på Lillevang, altså ældrecenteret i Farum Kommune. Jyllands-Posten kunne fredag fortælle, at udviklingschefen for Jydsk Rengøring sad med ved ansættelsessamtaler i Farum Kommune, ganske kort tid før Jydsk Rengøring vandt en licitation i kommunen.

Mit spørgsmål til økonomi- og erhvervsministeren er: Mener økonomi- og erhvervsministeren, at den procedure, man har valgt i Farum Kommune forud for den licitation af Lillevang, altså ældrecenteret i kommunen, er forenelig med loven om offentlige udbud?

Kl. 13.45

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg vil sige, at jeg kun kender forholdene fra medierne og derfor ikke vil kommentere den konkrete sag. Men jeg vil godt give en principiel vurdering af det spørgsmål, der har givet anledning til avisomtalen, nemlig hvorvidt det er i overensstemmelse med udbudsreglerne, at den kommende tilbudsgiver forud for udbuddet deltager i ansættelsessamtaler med det personale, der skal følge med på opgaven til den nye leverandør.

Udbudsreglerne har som et af de vigtigste principper, at alle leverandører skal behandles lige. Af dette ligebehandlingsprincip følger, at ordregiveren ikke må give en tilbudsgiver fordele frem for de øvrige tilbudsgivere. En tilbudsgiver må ikke få mulighed for at påvirke opgaven eller konkurrencebetingelserne på en måde, der specielt er skræddersyet til den pågældende tilbudsgiver.

Thomas Adelskov (S):

Tak for orienteringen, det er jo det grundlag, vi alle sammen ved eksisterer.

Så vil jeg spørge ministeren: Mener ministeren på baggrund af det, der er refereret i aviserne og også refereret efter det pressemøde, der blev afholdt i mandags af finansministeren, at man har overholdt reglerne om offentligt udbud i den procedure og den fremgangsmåde, man har benyttet sig af i Farum Kommune med Jydsk Rengøring som konsulent i forbindelse med ansættelsessamtaler, hvor en tidligere ældrechef i Farum Kommune til medierne fortæller, at det var ganske almindeligt, at den pågældende medarbejder fra Jydsk Rengøring havde sin daglige gang i kommunen?

Mener ministeren, at det på baggrund af de oplysninger, der foreligger, er foreneligt med loven om offentligt udbud?

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Som jeg sagde i besvarelsen af det første spørgsmål, kan jeg ikke gå ind i den konkrete sag. Men generelt kan jeg sige, at det ikke i sig selv er en overtrædelse af ligebehandlingsprincippet, at en tilbudsgiver har et førstehåndskendskab til det personale, der skal udføre opgaven.

Eksempelvis kan en hidtidig leverandør jo afgive tilbud, når opgaven på ny skal i udbud. Det kan derimod være en overtrædelse af ligebehandlingsprincippet, hvis en kommune på forhånd giver en tilbudsgiver mulighed for at præge personalets kvalifikationer, så de præcis passer ind i de ressourcer, denne tilbudsgiver vil sætte ind i opgaven.

Jeg vil blot sige til hr. Thomas Adelskov, at jeg ikke tror, at denne sag løses her i Folketingssalen.

Thomas Adelskov (S):

Jeg vil godt spørge økonomi- og erhvervsministeren, om det er økonomi- og erhvervsministerens indtryk, at det er en general procedure, man anvender i kommunerne i forbindelse med licitationer – altså at man anvender et firma som konsulent i forbindelse med ansættelser; at en konsulent fra et firma, en udviklingschef fra et firma, der også bliver byder senere, har sin daglige gang i kommunen forud for licitation og udarbejdelse af licitationsmateriale. Er det ministerens indtryk, at det er en normal kutyme og procedure, man arbejder efter i kommunerne?

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg tror ikke, jeg kan komme det her ret meget nærmere. Jeg kan ikke udtale mig om en konkret sag på baggrund af oplysninger i pressen. Jeg har tilkendegivet mine principielle bemærkninger omkring udbudsreglerne, og så vil jeg også oplyse, at det er Konkurrencestyrelsen, der påser, at kommunerne overholder udbudsreglerne. Det er Konkurrencestyrelsen, der løser bl.a. den her opgave ved at rådgive kommunerne om fortolkningen af udbudsreglerne.

Det er klart, at der ligger et stort ansvar på ordregiver i enhver henseende for at bevare det regelsæt, der ligger her omkring bekendtgørelser om fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige tjenesteydelsesaftaler i Den Europæiske Union.

Det er det regelsæt, som kommunerne har at operere efter, og jeg skal lade være med her i Folketingssalen at begive mig af med insinuationer om det ene, det andet eller det tredje. Jeg er nødt til at forholde mig til gældende retlige regler på området.

Thomas Adelskov (S):

Jeg har jo ellers oplevet, at økonomi- og erhvervsministeren i sin tid i opposition sagtens kunne forholde sig til, hvad der stod i medierne, også i Folketingets spørgetid, og derfor er det heller ikke unaturligt, at vi andre gør det, nu hvor man har skiftet taburetter.

Når ministeren ikke vil gå ind i den konkrete sag, så lad os tage en hypotetisk sag, lad os tage en tilfældig kommune, vi nævner ikke nogen navne: Man er i gang med et ansættelsesforløb; der kommer en udviklingskonsulent fra et firma; vedkommende har sin daglige gang på rådhuset og er med til at foretage ansættelser af personale inden for et område, som man ganske få måneder senere udliciterer, og vinder licitationen for det pågældende firma.

Synes erhvervsministeren, at dette hypotetiske eksempel, som intet har med Farum at gøre, falder inden for loven om offentligt udbud?

Kl. 13.50

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg vil gerne sige til hr. Thomas Adelskov, at jeg har redegjort for de principielle vurderinger, der skal til, når man indgår offentlige tjenesteydelsesaftaler, og nu begynder hr. Adelskov at tage fiktive eksempler op og spørge: Kan det være så-

dan? Kan det være sådan? Kan man forestille sig noget helt tredje? Alle ved jo – og det kommer vi også ind på i det næste spørgsmål, hr. Thomas Adelskov har stillet om, hvorvidt der er elementer, der skal undersøges i Farum – at vi jo har statsadvokaturen, kommissionen, der er nedsat, der undersøger denne her sag, og andre. Denne sag løses ikke her i Folketingssalen.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2358

6) Til økonomi- og erhvervsministeren af:

Thomas Adelskov (S):

»Vil ministeren drage omsorg for, at Konkurrencestyrelsen undersøger forholdene omkring udbuddet af Lillevang i Farum Kommune og Jydsk Rengørings efterfølgende overtagelse af opgaven?«

Skriftlig begrundelse

Med udgangspunkt i Jyllands-Postens afsløring den 7. marts omkring finansminister Thor Pedersens tidligere selskab Jydsk Rengøring og virksomhedens dobbeltrolle i ansættelsesproceduren, udbuddet og licitationen i Farum Kommune ønsker spørgeren at få belyst, om ministeren vil foranledige, at konkurrencemyndighederne undersøger sagen.

Thomas Adelskov (S):

Nu kunne jeg forstå, at økonomi- og erhvervsministeren ikke ville forholde sig til, hvad der er foregået mellem Jydsk Rengøring og Farum Kommune i den pågældende sag. Så vil jeg godt spørge økonomi- og erhvervsministeren, om økonomi- og erhvervsministeren vil drage omsorg for, at Konkurrencestyrelsen så undersøger sagen og ser, om alt er foregået efter bogen; altså om økonomi- og erhvervsministeren vil sikre, at konkurrencemyndighederne går ind og undersøger denne her sag til bunds.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Ud over de nævnte principielle betragtninger, som jeg lige har gjort rede for i besvarelsen af det forrige spørgsmål, så mener jeg ikke, at jeg på baggrund af oplysninger i pressen kan gå ind i en konkret sag med en vurdering af, om ud-

budsreglerne er overholdt ved udliciteringen af drifts af Lillevang.

Farumsagen bliver jo, som jeg nævnte før, undersøgt i flere forskellige instanser: Tilsynsrådet for Frederiksborg Amt, statsadvokaturen og en Farumkommission, som Folketinget har bestemt at nedsætte. I lyset af at Farumkommissionen bl.a. skal undersøge Farum Kommunes aftaler med private virksomheder, finder jeg egentlig, at det vil være dobbeltarbejde, hvis Konkurrencestyrelsen skal undersøge de samme forhold.

Jeg vil gerne tilkendegive her – det er det, spørgeren også spørger om – at Konkurrencestyrelsen selvfølgelig vil bistå Farumkommissionen med ekspertise på det udbudsretlige område, i det omfang kommissionen ønsker det.

Thomas Adelskov (S):

Nu bliver jeg lidt forvirret, for før fik jeg at vide, at det var konkurrencemyndighederne, der havde opgaven med at påse, kontrollere, at den slags ting fungerede ordentligt, og at der ikke var fusk i forbindelse med licitationerne. Så spørger jeg, om ministeren vil drage omsorg for, at sagen mellem Jydsk Rengøring, Farum Kommune og Lillevang vil blive undersøgt til bunds, og får så at vide, at det vil man ikke. Der er tilstrækkelig mange andre, der kigger på det.

Er det ikke sådan, at skatteborgerne i Farum har en eller anden ret til at få at vide, om de har betalt overpris for noget, om der har været fusk i forbindelse med licitationer i Farum Kommune, og om den kæmpe skattestigning, som de har fået i år og årene fremover, er med baggrund i, at der er foregået fusk? Myndigheden på området er jo ikke bagmandspolitiet i denne her sammenhæng, men det er jo rent faktisk konkurrencemyndighederne, der har mulighed for her og nu at gå ind og undersøge den sag, hvad der er op og ned og ret og vrang.

Jens Peter Vernersen (S):

Økonomi- og erhvervsministeren gennemgik de principielle vurderinger omkring disse spørgsmål, der her er rejst. Jeg vil godt spørge, om økonomi- og erhvervsministeren ikke har en selvstændig interesse i at sikre, at alt er gået rigtigt til, ved også at sikre, at Konkurrencestyrelsen går ind og vurderer, om der nu ikke er sket noget forkert i den her sag.

Det må ministeren vel alt andet lige også have en selvstændig interesse i, sådan at man også kan sikre, at det, man nu skriver så meget om i avisen, bliver undersøgt, og hvis ikke der

er noget om det, så bliver det afklaret, og hvis der er noget om det, de skriver, så bliver det også afklaret. Det var dog et skridt, ministeren kunne tage, som måske kunne skabe noget klarhed i den her sag.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg vil gerne sige til begge spørgerne, at selvfølgelig har alle en interesse i, at de her forhold bliver afklaret.

Kl. 15.55

Så må jeg sige til hr. Thomas Adelskov: Jeg kan jo altså ikke gøre for, at hr. Thomas Adelskov bliver forvirret. Det, der er tale om, er jo, at kompetente myndigheder er i gang med at undersøge det her. Har man dog ingen tiltro til de myndigheder, der nu skal ind og undersøge det her forhold? Det synes jeg kunne være interessant at få besvaret.

For ikke at få overlappende undersøgelser af den samme sag, finder jeg, at det ikke er hensigtsmæssigt nu at iværksætte en selvstændig undersøgelse oven på de andre undersøgelser. Det er også begrundet i, at der er tale om en temmelig gammel sag, hvor kommunens politiske administrative ledelse som bekendt siden er skiftet ud.

Jeg har tilkendegivet, at Konkurrencestyrelsen selvfølgelig stiller sig til rådighed for at få denne her sag afdækket, men i og med at man har gang i flere elementer i det her forhold, må jeg jo sige, at det da må være fuldstændig mistro til den kommission, der skal undersøge sagen, statsadvokaturen osv. Det kan jo ikke være rimeligt, når man nu siger, at det både er Tilsynsrådet for Frederiksborg Amt, statsadvokaturen og Farumkommissionen, der sidder og arbejder med den sag. Jeg har herfra klart tilkendegivet, at ønsker man bistand fra Konkurrencestyrelsen, er de klar til at gå ind i det.

Ønsker man en fjerde undersøgelse oven på de andre eller hvad?

Jens Peter Vernersen (S):

Jeg synes dog, det kunne have været befriende, hvis økonomi- og erhvervsministeren her havde tilkendegivet, at denne her sag må afklares, og økonomi- og erhvervsministeren kunne jo yde et bidrag ved at sikre, at ministerens egen Konkurrencestyrelse gik ind og kiggede på denne her sag. Men der forstår jeg så, at det bidrag vil økonomi- og erhvervsministeren ikke levere.

Synes økonomi- og erhvervsministeren, det er en rimelig måde at give et svar på? Det er dog noget, som mange mennesker er utrolig optaget af, og jeg mener også, økonomi- og erhvervsministeren må have en interesse i at få sagen opklaret.

Thomas Adelskov (S):

Nu er det jo en sag, der har fyldt medierne over hele weekenden inklusive i dag med nye afsløringer, som optræder i pressen i dag. Så får jeg i besvarelsen af det foregående spørgsmål at vide af økonomi- og erhvervsministeren, at ministeren ikke vil gå ind i den konkrete sag, og i besvarelsen af det her spørgsmål får jeg at vide, at ministeren heller ikke vil igangsætte en undersøgelse.

I stedet for henviser økonomi- og erhvervsministeren til Farumkommissionen, som regeringen og regeringspartierne jo stemte imod; det er altså den, som økonomi- og erhvervsministeren nu hænger sin hat på. Det er, som om regeringen hver eneste gang, der graves nyt op omkring Farumskandalen, Jydsk Rengøring, og hvem der ellers kan være tale om, så forsøger at skubbe aben væk og overhovedet ikke selvstændigt vil tage fat og undersøge det.

Det må da være sådan, at ministeren inden for et område, hvor der har været så meget polemik weekenden over, hvor kommuner sidder og følger med og forholder sig til, om det her nu er ret og rimeligt, og om det er foregået efter bogen, og hvor eksperter udtaler sig kritisk, har en interesse i at få tingene undersøgt.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg må bare beklage, hvis spørgerne ikke har tiltro til statsadvokaturen, ikke har tiltro til Tilsynsrådet for Frederiksborg Amt, ikke har tiltro til den kommende Farumkommission. Det her det er spørgsmål, om man skal iværksætte en oven på. Jeg har klart tilkendegivet herfra i dag, at Konkurrencestyrelsen, såfremt man i de elementer har brug for Konkurrencestyrelsen, står til rådighed for at afdække denne her sag. Der er vel ingen i det her Folketing, der ikke ønsker, at man kommer i bund med de her sager.

Men spørgsmålet er, om hr. Thomas Adelskov mener, at det, de øvrige er i gang med, ikke er godt nok. Det er jo næsten det, jeg forstår. Det er mistro, det er manglende tiltro til de tre undersøgelser, der allerede kører oven på hinan-

den. Det er så muligt, at man ønsker en fjerde oven i.

Thomas Adelskov (S):

Ministeren er økonomi- og erhvervsminister og dækker bl.a. området, når det drejer sig om udlisitering, altså offentlige udbud. Ministeren har ikke nogen mening om – heller ikke i en hypotetisk fremstilling – hvorvidt de sager har nogen gang på Jorden, om det er en rimelig måde at behandle andre udbydere på eller arbejde med licitation på i kommunerne. Ministeren har ikke nogen mening om noget af det her, og ministeren har heller ikke tænkt sig at bede konkurrencemyndighederne, som ministeren selv i sit første svar til mig sagde var en af myndighederne, om at gå ind og undersøge sagen for at finde ud af, hvad der er op og ned; er det ret og rimeligt, eller er det det ikke?

Kl. 14.00

Det er en sag, hvor Farum Kommune og Jydsk Rengøring bliver beskyldt for kammerateri, nepotisme, logeånd, og alt, hvad der drejer sig om udlisitering i Farum Kommune, er jo i princippet under anklage i denne sammenhæng. Ministeren har ikke nogen mening om det, og ministeren ønsker ikke at undersøge det. Det synes jeg er for ringe.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg vil gerne sige til hr. Thomas Adelskov, at jeg har redegjort for regelgrundlaget på det område og de retningslinjer, der ligger til grund for fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige tjenesteydelsesaftaler i Den Europæiske Union. Det ligger der helt klare regler for. Det har jeg noteret mig. At hr. Thomas Adelskov så ikke vil forstå, hvad jeg siger, er en helt anden sag.

Det, jeg også har tilkendegivet, er, at Konkurrencestyrelsen stiller sig til rådighed for de tre elementer, som jeg allerede har nævnt herfra i dag, og som er inde for at undersøge denne sag. Jeg synes, det er dyb mistillid til både tilsynsråd, Statsadvokaturen m.v.

Det er jo ikke, fordi jeg siger, at jeg ikke ønsker at komme til bunds. De fleste er vel enige i, at de beskyldninger, der i dag rent pressemæssigt ligger omkring Farum Kommune, skal jeg ikke stille mig til dommer over. Jeg har klart tilkendegivet, at reglerne skal overholdes. De myndigheder, der er i gang med at undersøge sagen, og som vil undersøge sagen til bunds, får

nøjagtig den assistance fra Konkurrencestyrelsen, som de ønsker.

Og i den sidste ende: Er der nogen, der i denne sag er blevet snydt, så har vi også helt klare regler for det. Vi har Klagenævnet for Udbud, der uafhængigt kan vurdere, hvem der skal have erstatning, og jeg forventer, at vi kommer til bunds i denne sag.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2350

7) Til socialministeren af:

Villy Søvnald (SF):

»Finder ministeren, at det er et rimeligt serviceniveau, at i Horsens Kommune er den praktiske hjælp til rengøring nedsat til én gang om måneden?«

Villy Søvnald (SF):

Et af regeringens centrale løfter – der har jo været flere af dem før tiltrædelsen for halvandet år siden – som jeg er sikker på at socialministeren husker, for hun har tit nævnt det, er et løft på ældreområdet: nu ville vi ikke længere have de der historier om ældre, der ikke fik den hjemmehjælp, de havde brug for osv., osv.

Nu er det så blevet dagligdag, må man sige, og dagligdag på en ganske anderledes måde end løfterne. Det seneste eksempel i rækken, og der er en meget lang række, er Horsens Kommune, der skærer på rengøringen. Den blev engang leveret hver uge, sådan som de fleste af os formentlig får gjort rent. Så blev det ændret til, at det kun var hver anden uge. Med den sidste beslutning er det blevet ændret til, at nu er det kun hver fjerde uge.

Derfor er spørgsmålet til ministeren: Finder ministeren, at det er et rimeligt serviceniveau?

Socialministeren (Henriette Kjær):

Horsens Kommune har over for Socialministeriet oplyst, at det ikke er korrekt, at rengøringen kun ydes en gang om måneden.

Horsens Kommune oplyser, at byrådet har foretaget en mindre opstramning af den kommunale kvalitetsstandard for rengøringen, som betyder, at rengøring som udgangspunkt udføres hver 14. dag. Ifølge kommunen er det kun i relation til gulvvask i alle andre rum end badeværelset, at denne ydelse som udgangspunkt ydes hver anden gang, dvs. hver fjerde uge.

Samtidig oplyser kommunen, at hvis en borger af plejemæssige årsager har behov for hyppigere rengøring, så ydes dette efter behov.

Som det også er spørgeren bekendt, er fastsættelsen af den enkelte kommunes serviceniveau og fastlæggelsen af kommunens budgetter en lokalpolitisk opgave. Det kommunale selvstyre betyder, at jeg som socialminister ikke har kompetence til at instruere kommunerne om, hvilket serviceniveau der skal tilbydes ældre i den enkelte kommune, ligesom jeg heller ikke kan blande mig i, hvordan man i den enkelte kommune konkret vælger at tilrettelægge ældreplejen.

De overordnede rammer for den hjemmehjælp, kommunerne er forpligtet til at tilbyde borgerne, er fastsat i serviceloven. Den enkelte kommune skal selv fylde disse rammer ud, da loven ikke nærmere definerer indholdet og omfanget af den hjælp, den enkelte kommune skal tilbyde borgerne. Fastlæggelse af serviceniveauet er og bliver en lokalpolitisk beslutning, uafhængigt af hvad jeg som socialminister finder er et rimeligt serviceniveau eller ej.

Villy Søvnald (SF):

Tak for svaret. Jeg vil spørge lidt videre. Tror socialministeren ikke, at mange ældre føler sig lidt underligt afmarcheret? For de, som troede på regeringens løfter om bedre hjemmehjælp, må konstatere, at det, socialministeren i dag siger, er, at ministeren ikke har ansvaret for de nedskæringer, der sker ude i en kommune.

Men det kommunale selvstyre er jo ikke noget, der er gennemført, efter at denne regering tiltrådte. Det var allerede en realitet før, og kendsgerningen er, at det, de ældre oplever, står i fuldstændig modsætning til, hvad regeringen lovede: at deres hjemmehjælp bliver beskåret. Det tror jeg heller ikke at ministeren vil benægte i den her sag.

Kl. 14.05

Må de ældre ikke stå helt underligt og overveje, hvad det nu er? Ministeren siger, det er noget, hun slet ikke har nogen indflydelse på. Hvordan kan det så være, at regeringen afgav et løfte om, at man ville give et løft på et område, som ministeren nu siger man slet ingen indflydelse har på? Er det ikke en voldsom grad af ansvarsforflygtigelse, vi oplever i ministerens svar? Det er det ene spørgsmål, jeg godt vil stille.

Det andet spørgsmål er – jeg er helt med på, at ministeren ikke har nogen kompetence til at

gribe ind, når de ældre kun får gjort rent hver fjerde uge – om ministeren har en holdning til det. Det er sådan set det, der ligger i spørgsmålet. Anser ministeren det for at være et rimeligt serviceniveau? Det synes jeg godt ministeren kan svare på og samtidig erkende, at hun ikke kan gribe ind. Det er sådan set ministerens holdning, jeg efterlyser. Er det virkelig rimeligt at udstrække rengøring til kun hver fjerde uge?

En god målestok for, hvad der er rimeligt, og hvad der ikke er rimeligt, er, hvad man selv ville synes var rimeligt og selv ville finde sig i. Og jeg er ganske overbevist om, at flertallet af Folketingets medlemmer ikke ville synes, at det var et rimeligt serviceniveau. Så vil ministeren komme med sin personlige holdning til, om det er rimeligt eller ej?

Socialministeren (Henriette Kjær):

Først om de 500 mio. kr., som er til et generelt løft i ældreplejen: Her er det sådan, at man i Horsens har brugt pengene bl.a. til at forbedre den erstatningshjælp, som vi har strammet op og sagt skal gives. Desuden er der nu også indført et frit valg, som man forhåbentlig kommer til at kunne bruge, hvis man er utilfreds med den kommunale hjemmehjælp.

Det, der er vigtigt for mig, er, at der i hvert enkelt tilfælde skal foregå en individuel, konkret vurdering, når man tildeler en person hjemmehjælp, sådan at vedkommende også får efter behov. Det er selvfølgelig også betinget af kommunens serviceniveau, og det har man altså på det her område valgt at sænke i Horsens Kommune.

Min holdning til det er selvfølgelig, at det er vigtigt, at ældre får det, de har behov for, og jeg kan jo ikke vurdere den enkelte ældres behov i Horsens Kommune.

Det, jeg synes er vigtigt at slå fast her, er, at vi har et decentralt styre, og at det er den kommunale beslutning og de kommunale politikere, der har truffet beslutningen, som står til ansvar for det. Og man må jo så som borger i Horsens Kommune reagere, hvis man er uenig i den beslutning.

Villy Søvnald (SF):

Det gør de også i Horsens Kommune, det vælter ind med protester, men problemet er, at ingen vil tage ansvaret for den situation, der opstår.

Regeringen siger, at de har delt 0,5 mia. kr. ud med den ene hånd. Samtidig har de med den anden hånd strammet så meget op i bloktilskuddet til kommunerne, at værdien af de opstrammin-

ger, der er sket, er langt, langt større end den halve milliard kroner, man har givet, og det ved socialministeren også godt. Hvis man lægger det, der kom, og det, der blev taget, sammen, er konsekvensen, at de ældre har mistet på hjemmehjælpsområdet, og det var derfor, man kom ud i den type nedskæringer.

Når man spørger politikerne i Horsens, hvorfor gør I det her, i øvrigt i enighed fra A til og med Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti, så siger alle politikerne på nær SF, at det gør vi, fordi regeringen fastsætter så stramme regler. Når man så spørger regeringen, om det er et rimeligt serviceniveau, siger ministeren, at det kan jeg ikke tage stilling til, for det ligger ude i kommunerne. Det er en fuldstændig ansvarsforflygtigende situation, vi er endt i, hvor ingen vil tage ansvaret for de forringelser, der sker over for de ældre. Det eneste, de bliver snydt på, er de løfter, som regeringen gav for halvandet år siden.

Ulrik Kragh (V):

Det er fuldstændig rigtigt, som hr. Villy Søvnald siger, og det kunne jeg godt tænke mig at ministeren ville forholde sig til sammen med nogle andre ting. Vilkaerne i Horsens Kommune er jo også således, at man har valgt at investere 16-19 mio. kr. i et nyt stadion hvert eneste år i den næste årrække.

En stor gruppe af politikere tager ansvaret for det, og det har altså været en prioritering. Derfor kunne jeg godt tænke mig at høre, hvordan ministeren vil forholde sig til, at den kommune altså har valgt at prioritere at bygge et nyt stadion til 16-19 mio. kr. om året. Det er altså et kommunalt valg.

Den fg. formand (Svend Auken):

Så er det socialministeren. Nej, undskyld, jeg tror, det er hr. Villy Søvnald.

Det er socialministeren, så jeg gjorde det rigtige. Når man endelig gør det, skal man ikke bebrejde sig det.

Socialministeren (Henriette Kjær):

Jeg er selvfølgelig uenig i, at der er blevet strammet op på økonomien fra statens side, for der er givet 500 mio. kr. til kommunerne fordelt efter en fordelingsnøgle i forhold til, hvor mange ældre de har, og det kan der simpelt hen ikke ændres på. Det er så en lokal prioritering, hvordan man vil bruge den.

Der er heller ikke blevet skåret i bloktilskudet. Der er sat en begrænset vækst ind, som stort set alle har været enige om. Det er så korrekt, at det, man har brugt for meget de foregående år, bad regeringen om blev modregnet. Det er altså en kommunes egen prioritering, når man vælger at gå ud over den vækststramme, der var fastsat. Sådan mener jeg også det skal være. Man kan ikke indgå en aftale og så bryde den på den måde, som der har været praksis for tidligere, når vi taler kommuneøkonomi. Derfor er jeg uenig i, at der er blevet strammet op.

Og så vil jeg gerne svare hr. Ulrik Kragh. Det er jo fuldstændig korrekt, at der er tale om en kommunal prioritering. Nogle steder vælger man altså at prioritere måske et nyt stadion. I mange år har det været musikhuse rundt omkring. Det kan være gode, vigtige ting, men man må jo finde pengene et sted – der er kun den samme sum penge.

Villy Søvnald (SF):

Det er så sidste gang for mit vedkommende.

Jeg har ikke benægtet, at regeringen med den ene hånd har givet 0,5 mia. kr. – oven i købet i meget synligt dagslys og med alle kameraerne snurrende – men dér, hvor jeg synes, kameraerne har været lidt mindre aktive, var, da man strammede budgetterne så voldsomt op, at den samlede virkning af de her ting var, at kommunerne mistede penge. Det er jo derfor, vi kan se, når vi gør det samlede regnestykke op, at der er færre ansatte til at betjene de ældre i år, end der var sidste år.

Det er en direkte konsekvens af regeringens politik, og så er det, jeg bare ikke forstår, når både socialministeren og hr. Ulrik Kragh siger, at det er kommunernes egen skyld, hvordan en regerings så kan gå ud at garantere et løft på ældreområdet.

Dengang man afgav det løfte, var der mig bekendt også kommunalt selvstyre her i landet. Det vil sige, at det løfte, man har afgivet, er en blankocheck uden indhold. Og så er vi ved det alvorlige i sagen: Man snyder folk, når man bilder dem ind, at de får et løft, og når enhver kan konstatere med egne øjne, at det får de ikke, tværtimod bliver de sat ned. Jeg synes, det er en alvorlig ting at gå rundt og snyde folk på den måde.

Det eneste middel mod det er vel så at lave en minimumsordning på hjemmehjælpen, der siger, at den måde, vi andre ville have gjort rent på, skal vi også sikre, at de ældre får gjort rent

på. Den minimumsordning må ingen kommune gå under, og her er mit afsluttende spørgsmål: Vil socialministeren være med til at lave sådan et minimumsniveau, der sikrer, at man ikke kan gå under f.eks. at få gjort rent hver 14. dag, som vi andre gerne vil have det?

Socialministeren (Henriette Kjær):

Jeg synes, det er en meget hård påstand at sige, at man snyder folk. Det synes jeg faktisk er groft, for fakta er jo, at der er blevet givet 500 mio. kr. ekstra, og det er en fast bevilling til at give et løft på ældreområdet.

Så ved hr. Villy Søvnald jo godt, at man prioriterer i den enkelte kommune. Vi har ikke haft en praksis for at øremærke de særlige bevillinger, man giver til kommunerne. Alle har sådan set været enige om, at det måske var lidt for stramt, og at der også skulle være nogle rammer. Vi har et decentralt styre, og det har SF også altid hyldet. Der var f.eks. også meget debat om indenrigs- og sundhedsministerens såkaldte lykkepose, altså de ekstra penge, der blev givet til sygehusene, fordi de til dels var meget øremærket. Det var man i mange partier heller ikke glade for, så det er noget, man skal veje op mod hinanden.

Med hensyn til minimumsstandarder vil jeg sige, at det vil jeg gerne tage afstand fra. Jeg synes ikke, det er nogen god idé. Jeg er nemlig helt sikker på, at man i kommunerne vil følge de her minimumsstandarder i stedet for selv at lægge et fornuftigt serviceniveau, og det vil begrænse – jeg tror jeg, det psykologisk vil virke sådan – de kommuner, der faktisk har et godt og fint og tilfredsstillende niveau. Så ville man måske føle sig kaldet til at lægge sig på de minimumsstandarder, vi eventuelt skulle bestemme herindefra. Så det er jeg ikke enig i er en god idé.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2342

8) Til undervisningsministeren af:

Carsten Hansen (S):

»Under hvilke omstændigheder vil de ledige, der som led i deres selvvalgte 6 ugers uddannelse eller supplerende uddannelse får finansieret AMU-kurser af AF, kunne optages på AMU-kurser uden for de udmeldte tilskudsrammer for it, kommunikation og »bløde« fagkurser?«

Skriftlig begrundelse

Ministeren har ved besvarelsen af mundtligt § 20-spørgsmål nr. S 1968 stillet onsdag den 19. februar 2003 givet udtryk for, at den pågældende kursistgruppe er indregnet i de udmeldte tilskudsrammer. Imidlertid giver ministerens svar på mundtligt § 20-spørgsmål nr. S 2119 stillet onsdag den 26. februar 2003 anledning til forvirring, idet hun her fortæller, at arbejdsformidlingen kan »finansiere uddannelserne også uden om lofterne«.

Den fg. formand (Svend Auken):

Som tidligere meddelt er dette spørgsmål udgået af dagsordenen for i dag.

Spm. nr. S 2328

9) Til kirkeministeren af:

Søren Krarup (DF):

»Hvad kan ministeren oplyse om det kirkeretlige grundlag for biskoppernes samlede optræden?«

Søren Krarup (DF):

Den danske folkekirke kender som en evangelisk-luthersk kirke ikke til biskoppers særlige mandat, for i en luthersk kirke er biskoppen som bekendt kun førsteprest i sit stift. Det har ikke forhindret, at de danske biskopper alligevel mødes fra tid til anden og taler sammen, og det er i sin gode orden, at man på denne måde holder private møder for at klare sig i forskellige situationer.

Kl. 14.15

Men i de seneste årtier har dette private møde haft en tendens til at udvikle sig til en formaliseret orden. Og på det allerseneste er det blevet sådan, at de private møders dirigent betegner sig selv som mødeleder, der som sådan synes at sidde inde med en særlig kirkelig, gejstlig kompetence, senest biskop Karsten Nissen i Berlingske Tidende den 6. marts.

Jeg synes, det er en misvisning, og det er en misforståelse, også en fare for folkekirken som en evangelisk-luthersk kirke.

Og jeg vil godt spørge kirkeministeren, hvad hun kan oplyse om det kirkeretlige grundlag for biskoppernes samlede optræden:

Kirkeministeren (Tove Fergo):

Ifølge den gældende kirkeret er hver enkelt biskops embedsomsråde det stift, som han eller hun er udnævnt til biskop over. Der er ikke i lovgivningen fastsat bestemmelse om, at folkekirkens biskopper skal eller kan optræde som et kollegialt organ.

Der er således ikke noget kirkeretligt grundlag, der giver biskopperne i fællesskab mulighed for eller pligt til at handle med retlig virkning. De kan ikke forpligte folkekirken til noget ved at udtale sig eller handle samlet. Men biskopper har som alle andre i det danske samfund frihed til at tale sammen og også til offentligt at give udtryk for indbyrdes enighed om et eller andet.

Biskopperne har fra gammel tid tradition for at mødes til bispemøder, som ikke har noget officielt eller lovgivningsmæssigt grundlag, men som er et forum for udveksling af erfaringer om og holdninger til spørgsmål af betydning for folkekirken.

Hvis det ved disse møder eller ved andre samtaler viser sig, at biskopperne har den samme holdning til et eller andet spørgsmål, ja, så står det dem frit for at komme med en fælles udtalelse. Sådanne udtalelser må man imidlertid opfatte som udtryk for, hvad netop disse biskopper mener, og ikke som udtryk for, hvad der er den samlede folkekirkes holdning til det ene eller det andet emne.

Jeg kan derfor sammenfatte mit svar sådan: Der er ikke noget kirkeretligt grundlag, som giver biskopperne mulighed for at forpligte folkekirken ved at tale eller handle i fællesskab.

Søren Krarup (DF):

Jeg siger tak til kirkeministeren for svaret, som jeg finder fuldstændig dækkende og rigtigt. Jeg har forud for dette spørgsmål konsulteret August Roesens fremragende kirkeret, hvor han netop skriver, at disse bispemøder ikke er lov-hjemlede. De må betragtes som biskoppers private møde. Og det er i orden.

Men situationen er jo blevet sådan, at der virkelig er grund til at understrege det. Jeg har ved flere bispevalg ønsket, at der var en biskop, der stillede op med det ene programpunkt: Jeg deltag ikke i bispemøder. For det ville betyde, at dette sammenrend, der mere og mere tiltager sig gejstlig kompetence og autoritet, ikke var muligt.

Derfor vil jeg spørge kirkeministeren: Var det mon ikke på tide, at man virkelig med fynd og

klem siger, at en privat forsamling af biskopper ikke har større kristelig og kirkelig vægt end en hvilken som helst anden privat forsamling af barnedøbte kristne mennesker?

Kirkeministeren (Tove Fergo):

Sådan forholder det sig jo. Lige netop sådan forholder det sig. Den evangelisk-lutherske kirke, som den danske folkekirke jo er, bygger på det almindelige præstedømme.

Det var netop Luthers store åbenbaring eller erkendelse, at hvert menneske, der er døbt, der er krøbet ud af dåben, er præst for Vorherre. Det vil sige, at vi har en kirkeordning i Danmark, som netop bygger på det syn på enhver døbt. Der er ikke nogen, der er nærmere Gud end andre i en evangelisk-luthersk kirke.

Så er der nogle, der er valgt til særlige embeder, udnævnt til særlige embeder som biskopperne f.eks., og de repræsenterer så kun deres eget stift og deres egne synspunkter. Så når vi f.eks. hører biskopper være ude at give en melding om, hvad de synes om en eventuel krig i Irak, så er det som privatpersoner, de udtaler sig. Det er ikke og kan ikke være på folkekirkens vegne.

Kl. 14.20

Den fg. formand (Svend Auken):

Så er det hr. Søren Krarup.

Søren Krarup (DF):

Hr. Søren Krarup var egentlig færdig, men han vil bare sige tak til kirkeministeren. Jeg synes, det er på sin plads at få det fastslået. Og så vil jeg også lige i den forbindelse sige, at det almindelige præstedømme er det helt, helt afgørende i en luthersk teologi, men jeg synes så også, det er nødvendigt at understrege, at det almindelige præstedømme hænger sammen med dåben, og derfor er det ikke en demokratisk foranstaltning. Det er ikke noget, der skal sammenblandes med en demokratisk kirkeordning, men det er jeg overbevist om at kirkeministeren er ganske enig med mig i.

Margrete Auken (SF):

Jeg har to spørgsmål. Det ene er: Vil ministeren bekræfte – jeg er ikke specielt uenig i ministerens udlægning af den danske kirkeordning – at ingen andre lutherske kirker har en tilsvarende ordning. De fleste af dem har bispemøder, men

det frakender dem ikke retten til at være lutherske. Der er altså ikke nogen bestemmelse om, at man ikke må have et bispemøde i en luthersk sammenhæng. Det er bare lige for at få det slået fast, sådan at vi ikke kommer og siger, at den danske ordning indgår som en særlig del af be kendelsen, og at det skal være den danske model, for at det kan være evangelisk-luthersk.

Det andet, som jeg godt vil bede ministeren bekræfte, er, at Ombudsmanden for et par år side pålagde bisperne at indføre åbenhed om referaterne fra deres møder, fordi de faktisk havde fået en forvaltningsretlig stilling, som gjorde, at man skulle iagttage disse ting. Det vil sige, at Ombudsmanden faktisk skærpede kravene. Han sagde ikke, at de ikke havde lov til det, men tværtimod, at nu havde de pligt til at opføre sig forvaltningsretligt sådan, at det var et møde, som var omfattet af åbenhed.

Kirkeministeren (Tove Fergo):

Ja, det er helt rigtigt, hvad fru Margrete Auken siger. Andre lutherske kirker har en anden ordning. Men den danske folkekirke er netop så fantastisk god, den er så fint i pagt med det, der egentlig var Luthers tanker, så jeg synes, der er grund til at rose den ganske gode danske model på det her område.

Vedrørende Ombudsmandens afgørelse i forbindelse med åbenhed omkring bispemøderne: Jeg er ikke bekendt med den, men jeg vil da sige, at når bispemøderne nu har privat karakter, kan jeg ikke se, hvorfor de skal være omfattet af særlig åbenhed. Hvis man som Ombudsmand – sådan opfatter jeg det lidt – går ind og siger, at der skal være åbenhed, gør man bispemøderne til andet end det, de efter vores kirkeordning er. De er møder at privat karakter, hvor kolleger mødes og drøfter sager med hinanden.

Den fg. formand (Svend Auken):

Ønsker hr. Søren Krarup at stille spørgsmål? (*Ophold*). Så er spørgsmålet sluttet. (*Margrete Auken beder om ordet*).

Reglerne er, vil jeg gerne sige, at når hovedspørgeren ikke ønsker at spørge, er der heller ikke adgang for medspørgere til at stille yderligere spørgsmål. I ørigt diskuterer man ikke med formanden, vil jeg gerne lige sige.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Bortfaldne spørgsmål**Den fg. formand (Svend Auken):**

Spørgsmål nr. S 2174 og S 2175, der er stillet til justitsministeren af hr. Søren Søndergaard, er taget tilbage af spørgeren. Spørgsmål nr. S 2341, der er stillet til socialministeren af fru Sandy Brinck, er taget tilbage af spørgeren. Spørgsmålene, der hermed er bortfaldet, lød således:

Spm. nr. S 2174

Til justitsministeren (25/2 2003) af:

Søren Søndergaard (EL):

»Vil ministeren oversende listen over de lande, som Danmark ikke tillader eksport af våben til?«

Spm. nr. S 2175

Til justitsministeren (25/2 2003) af:

Søren Søndergaard (EL):

»Vil ministeren oplyse, om det er tilladt for et dansk rederi at transportere våben fra et tredjeland til Irak?«

Spm. nr. S 2341

Til socialministeren (7/3 2003) af:

Sandy Brinck (S):

»Kan ministeren bekræfte, at der altid foregår en matching af børn og »forældre« både ved plejeforhold og ved adoption uanset »forældrenes« seksuelle orientering?«

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 161: Forslag til lov om ændring af lov om Statens Kunstfond. (Ophør af igangsætningsstipendier).

Af kulturministeren (Brian Mikkelsen).
(Fremsat 19/2 2003).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Ester Larsen (V):**

Dette lovforslag indeholder to ændringer af lov om Statens Kunstfond. Den ene er nærmest en rent sproglig præcisering, som ikke vil medføre nogen store konsekvenser. Udtrykket billedkunstnerisk udsmykning bliver erstattet af »billedkunst i det offentlige rum«, og dette sker for at undgå indskrænkende opfattelser i retning af ren dekoration.

Den anden ændring består i ophævelse af de særlige igangsætningsstipendier til unge kunstnere. I 1997 stod et meget bredt flertal i Folketinget bag indførelsen af stipendier til unge lovende kunstnere med behov for økonomisk støtte. Når man ser på måden, denne lov om stipendier til unge kunstnere har fungeret på, er det fornuftigt nok at drage nogle konsekvenser.

Kl. 14.25

Jeg vil dog ikke undlade at gøre opmærksom på, at Venstre under førstebehandlingen af lovforslaget i 1997 gjorde opmærksom på, at ordningen forekom lovlig bureaukratisk og stiv. Det lykkedes os ikke dengang at få smidiggjort forslaget, og nu må vi så være med til at bære forslaget til graven. Det er ikke uden beklagelse, at vi nu må konstatere, at hensigten ikke blev nået. Unge kunstnere må fremover konkurrere på lige fod med mere etablerede kolleger om stipendier og legater, og det kan jo så være sundt nok.

Venstre støtter forslaget.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Det er lige et forsøg på at få lidt rede i logikken. Jeg kan forstå på Venstre, at de i sin tid, da loven blev vedtaget i 1997, var positive over for det, men ankede noget over bureaukratiet.

Er det en smidiggørelse og en bedre støtte til unge kunstnere, at man nedlægger en ordning, så de slet ikke har nogen muligheder, og at man siger, at nu må de konkurrere med andre kunstnere i Kunstfonden, hvis bevillinger til samme formål i øvrigt er blevet skåret ned, så der samlet set er færre midler overhovedet, der kan gives til støtte for aktiv kunst, herunder unge kunstnere?

(Kort bemærkning).

Ester Larsen (V):

Venstre var positiv over for at give positiv særbehandling til unge lovende kunstnere. Den model, man valgte, virkede ikke. Vi har erkendt, at